

Delphine de Vigan

Recunoștință

Traducere din limba franceză
de Cristina Jinga

POLIROM
2020

Într-o cameră impersonală, Michka stă în fața unui birou pe care se văd teancuri de dosare. În partea cealaltă, marele fotoliu de piele neagră e gol.

Fredonează parcă pentru a se liniști.

*Bietul soldat vine înapoi de la război,
Căținel, căținel.*

*Bietul soldat vine înapoi de la război,
Căținel, căținel.*

*Prost echipat, în zdrențe-mbrăcat,
C-un picior în bocanc și celalt desculțat,
Căținel, căținel.*

*Se duce s-o găsească pe hangiță,
Căținel, căținel.*

*Se duce s-o găsească pe hangiță,
Căținel, căținel.*

*„Aduceți vin alb din cel bun,
Pe care soldatul să-l bea în drum!”
Căținel, căținel.*

O femeie cu înfățișare severă intră în încăpere. Aduce un dosar uriaș pe care-l lasă să cadă brutal pe masă. Se uită la Michka fără vreun zâmbet. Are unghii uriașe, date cu oje închisă la culoare. Se așază pe fotoliu și i se adresează cu răceală:

— Vreți să vă prezentați, doamnă Seld?

Michka e brusc foarte intimidată.

— Ei bine... Mă numesc Michèle Seld, dar mi se spune Michka.

— Foarte bine. Căsătorită?

— Nu.

— Copii?

— Nu.

Directoarea lasă tăcerea să se aștearnă. Așteaptă detalii.

— Eu... Am călătorit mult pentru munca mea. Făceam reportaje fotografice pentru reviste. Și, mai târziu, am lucrat la un magazin cultural, în calitate de corectoare. Reciteam articolele. Nu-mi scăpa nimic: literele greșite, greșelile de sintaxă, de conjugare, repetițiile...

Directoarea o întrerupe:

— Din ce motiv doriți să părăsiți locul actual?

tăioasă.) Trebuie să ne arătați ce aveți dumneavoastră mai bun, căci primim nenumărate candidaturi, mai e nevoie să vă reamintesc?

— Nu, nu... sigur, înțeleg. Dar n-am pregătit nimic, nu știam că trebuie să trec printr-un interviu de recrutare.

Femeia se ambalează.

— Dar, mă rog, ce credeți, doamnă Seld? Că noi primim aici pe oricine și oricum? Visați! Nu există locuri pentru toată lumea, știți foarte bine! Nu există locuri! Așa e peste tot! Orice-ați face, trebuie să treceți prin niște teste, interviuri, concursuri, examene, probe, competiții, interogatorii! Trebuie să vă dovedeți angajamentul, implicarea, motivația, hotărârea! La școală, la locul de muncă, la universitate, pretutindeni, doamnă Seld, da, pretutindeni, pretutindeni, pretutindeni, noi trebuie să triem, să selecționăm, să alegem! N-avem cum altfel. Trebuie să cernem grâul de pleavă chiar și în Ehpad! Așa e mersul lumii, nu fac eu regulile, dar eu sunt cea care le aplică!

Michka pare impresionată.

— Vreți să spuneți că trebuie să fac dovada capacităților.

— Categorie: care sunt punctele dumneavoastră tari, care e cea mai mare slăbiciune a dumneavoastră, care sunt axele dumneavoastră de ameliorare, care e marja dumneavoastră de progres, indicele dumneavoastră de perfecționare?

— Sunt o femeie bătrână, știți.

— Exact asta e problema, doamnă Seld.

— Adevărul e că... nu mai pot locui acasă. Mi-e frică... Pierd lucruri... Mă tem că situația o să se agraveze.

Femeia oftează încă o dată. Ostentativ.

— Nu-mi ușurați sarcina. Știți măcar să dansați?

— Da, puțin.

— Arătați-mi.

Michka se ridică. Mai întâi, șovăitoare, se îndepărtează de birou. Apoi începe să danseze, cu gesturi de fetiță. Se învârte în loc, cu brațele arcuite deasupra capului. Se ridică pe vârfuri, e grațioasă. Încetul cu încetul, corpul îi devine mlădios, se lasă prinsă în joc și dansează din ce în ce mai bine, gesturile i se relaxează, zâmbește.

Acum arată ca o tânără, mișcările îi sunt precise și controlate. E radioasă.

Femeia notează ceva în dosarul ei. Apoi, fără vreun cuvânt, se ridică și părăsește încăperea.

Michka rămâne singură în mijlocul unui cerc de lumină și continuă să danseze pentru sine.

Apoi intră în umbră și dispare.

Visele și le povestea de mai multe ori. Existau mai multe variante. Fie pentru că amintirea se clarifica treptat, fie pentru că adăuga unele detalii pe care le considera mai frapante, astfel încât noi – noi, care veneam și plecam după plac, care ne aflam în deplină posesie a mijloacelor noastre – să putem cuprinde cu mintea sentimentul de groază ce o copleșea.